

ସର୍ବନାମ

ପଦକୁ ପାଞ୍ଚଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

- ବିଶେଷ
- ସର୍ବନାମ
- ବିଶେଷଣ
- କ୍ରିୟା
- ଅବ୍ୟୟ

୧) ରାମ ହାତକୁ ଯାଉଛି

୨) ସେ ହାତରୁ ନିଜ ଘର ପାଇଁ ପରିବା ଆଣିବ

୩) ଆଜି ତା ଘରେ ବହୁତ କୁଣିଆ

- ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ସଂଜ୍ଞା ବା ନାମ ବଦଳ ରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ତାହା ସର୍ବନାମ
- ବିଶେଷ୍ୟ ବଦଳ ରେ ଯେଉଁ ପଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ତାକୁ ସର୍ବନାମ କୁହାଯାଏ
- ମଣିଷ ସ୍ୱାର୍ଥପର, କିନ୍ତୁ ପଶୁମାନେ ସେପରି ନୁହନ୍ତି
- ରମେଶ ବାବୁ ଧନୀ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାହା ନୁହେଁ
- ମାଲିକାରେ ପୃଥ୍ବୀର ଅନ୍ତ ବେଳକୁ ବାର ହାତ ଖଣ୍ଡ ବୁଲିବ ବୋଲି ଲେଖା ହେଇଛି, ଆଜି ମଧ୍ୟ କେତେକ ଲୋକ ଏପରି ମାନୁଛନ୍ତି

ମୁଁ, ଆମେ,ତୁ,ତୁମେ,ସେମାନେ,ଆପଣ,ଆପଣାକିଏ ,କୌଣସି,
ଯେଉଁମାନେ,ଏମାନେ,ଯେମିତି,ସେମିତି,ଏମିତି,ତାହା,ଏହା ପ୍ରଭୃତି

ସର୍ବନାମର ପ୍ରକାର ଭେଦ

- ପୁରୁଷ ବାଚକ
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବାଚକ
- ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ
- ସମ୍ବନ୍ଧବାଚକ
- ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ
- ଆତ୍ମବାଚକ
- ସମ୍ବତର

ପୁରୁଷ ବାଚକ ସର୍ବନାମ

ସେ ମୋତେ କହିଲେ ଯେ ତୁମର କାଲି ଆସିବାର ଥିଲା

ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ	ମୁଁ,ଆମ୍ଭେ,ଆମ୍ଭେମାନେ,ଆମେ, ଆମେମାନେ	ମୋର,ମୋତେ,ଆମର,ମୋ
ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ	ତୁ,ତୁମେ,ତୁମେମାନେ,ଆପଣ, ଆପଣମାନେ	ତୁମର,ତୁମମାନଙ୍କର,ତୋତେ,ତୋର
ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ	ସେ,ସେମାନେ	ତାର,ତାଙ୍କର,ସିଏ,ଇଏ,ତାହା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶବାଚକ ସର୍ବନାମ

ଯେଉଁ ସର୍ବନାମ ପଦଗୁଡ଼ିକ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ବିଶେଷ୍ୟପଦମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଥାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶବାଚକ ସର୍ବନାମ କୁହାଯାଏ।

ଏହା ବିଶେଷ୍ୟପଦ ବିକଳରେ ଦୂର ଓ ନିକଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶସୂଚକ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ।

- ଏହି କଲମଟି ମୋର ନୁହଁ
- ସେହି ଲୋକଟି କିଏ ?

ଏଗୁଡ଼ିକ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି

ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ସର୍ବନାମ

ଯେଉଁ ସର୍ବନାମ ପଦଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ସର୍ବନାମ କୁହାଯାଏ।

- ମୁଁ କଣ କରିବି ?
- ମୋ ପାଖକୁ କିଏ ଆସିଛି ?
- ପିଲାମାନେ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ?
- ଆପଣ କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ?

ତୁମେମାନେ କାହିଁକି ନିଜ ନିଜ କାମ କରୁନା ?

ସମ୍ବନ୍ଧବାଚକ/ଆପେକ୍ଷିକ ସର୍ବନାମ

ବାକ୍ୟରେ ଭାବ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସର୍ବନାମ ପଦଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଆପେକ୍ଷିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ରଖି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ବନ୍ଧବାଚକ/ଆପେକ୍ଷିକ ସର୍ବନାମ କୁହାଯାଏ।

- ଯେମିତି କାମ କରୁଛ, ସେମିତି ଫଳ ପାଇବ

- ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି, ସମସ୍ତେ ତାହା କର
- ଯେତିକି ଆସୁଛି ସେତିକି ଲେଖ
- ମଦନ ଯାହାକୁ ପାଇଲା ତାକୁ ପଇସା ମାଗିଲା

ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ସର୍ବନାମ

ଯେଉଁ ସର୍ବନାମ ପଦଗୁଡ଼ିକ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ, ବିଶେଷ୍ୟ ପଦକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥାଏ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ସର୍ବନାମ କୁହାଯାଏ

- ଜୟ ଏବଂ ବୀରୁ ଉଭୟ ଭଲ ଅଭିନୟ କରନ୍ତି
- ବାପା ଯେତେ ବାଟ ଗଲେ ବି ମୁଁ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଏ
- ଆମ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତ୍ୟକ ପିଲା ବୁଦ୍ଧିମାନ
- ତାଙ୍କର ସବୁ କଥା ଠିକ ଅଟେ

ସଜିବ, ସମସ୍ତେ, ଦୁହେଁ, କିଛି ।

ଆତ୍ମବାଚକ ସର୍ବନାମ

ଯେଉଁ ସର୍ବନାମ ପଦଗୁଡ଼ିକ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ପରିବର୍ତ୍ତେ ତଥା ଗୁରୁଭାଷାରୋପ ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ସର୍ବନାମ କୁହାଯାଏ

- ତୁମେ ନିଜର କାମ ରେ ମନ ଦିଅ
- ଆଜିକାଲି ଆପଣାର ଲୋକ ହିଁ ଶତ୍ରୁ
- ମୁଁ ସବୁ କାମ ଆପେଆପେ ଶିଖିଛି

ସଂଗୀତା ନିଜେ ଏହି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କିଛି ।

ସମ୍ପର୍କୀୟ ସର୍ବନାମ

ଯେଉଁ ସର୍ବନାମ ପଦଗୁଡ଼ିକ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟକୁ ସଂଯୋଗ କରିଥାଏ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସର୍ବନାମ କୁହାଯାଏ।

ତୁମେ କଣ ଭାବୁଛ ଯେ ମୋତେ କହି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ

ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ	ମୁଁ, ଆମ୍ଭେ, ଆମ୍ଭେମାନେ, ଆମେ, ଆମେମାନେ	ମୋର, ମୋତେ, ଆମର, ମୋ
ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ	ତୁ, ତୁମେ, ତୁମେମାନେ, ଆପଣ, ଆପଣମାନେ	ତୁମର, ତୁମମାନଙ୍କର, ତୋତେ, ତୋର
ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ	ସେ, ସେମାନେ	ତାର, ତାଙ୍କର, ସିଏ, ଇଏ, ତାହା

କଣ, କେଉଁଠି, ଏହା, ତାହା, ଯେତେ, ସେତେ - ଅବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ